



TISKOVÁ ZPRÁVA č. 57/23

V Lucemburku dne 30. března 2023

Stanovisko generální advokátky ve věci C-106/22 | Xella Magyarország

Generální advokátka Čapeta: Unijní právo v zásadě nebrání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje prověřování přímých zahraničních investic původem ze třetích zemí, i když jsou uskutečňovány prostřednictvím společnosti se sídlem v EU

Taková vnitrostátní právní úprava spadá do oblasti působnosti nařízení o prověřování přímých zahraničních investic¹, a proto musí zajistit, aby individuální rozhodnutí o prověřování byla odůvodněná a splňovala požadavky přiměřenosti, jak vyžadují pravidla Smlouvy o volném pohybu kapitálu a svobodě usazování

V roce 2021 maďarský ministr pro inovace a technologie zablokoval akvizici maďarské společnosti jinou maďarskou společností. Prvně uvedená společnost vlastní lom, v němž se těží písk, jíla a štěrky. Ministr ve svém rozhodnutí vysvětlil, že by bylo v rozporu s maďarskými národními zájmy, včetně zabezpečení dodávek těchto surovin, umožnit společnosti s nepřímou zahraniční majetkovou účastí (Bermudy) převzít kontrolu nad takovou „strategickou“ společností.

Při rozhodování o platnosti rozhodnutí ministra o zablokování akvizice se Fővárosi Törvényszék (soud hlavního města Budapešti, Maďarsko) v podstatě ptal, zda unijní právo umožňuje Maďarsku zavést právní úpravu, která omezuje přímé zahraniční investice do společností se sídlem v EU, pokud jsou tyto investice uskutečňovány prostřednictvím jiné společnosti se sídlem v EU.

Generální advokátka Tamara Čapeta v dnešním stanovisku zaprvé dospívá k závěru, že **přímé zahraniční investice pocházející ze třetích zemí spadají do působnosti nařízení o prověřování přímých zahraničních investic**. Toto nařízení **se vztahuje na investice jakéhokoli typu, kterými investor ze třetí země získává skutečnou účast nebo kontrolu v unijní společnosti**. To zahrnuje i investice, jimiž investor ze třetí země **nepřímo získává kontrolu v unijní společnosti, a to prostřednictvím akvizice unijní společnosti jinou unijní společností, která je vlastněna touto společností ze třetí země**.

Tyto investice spadají do oblasti působnosti článku 207 SFEU, a tedy do **výlučné pravomoci EU** v oblasti společné obchodní politiky. **Nařízení o prověřování přímých zahraničních investic, které členským státům umožňuje zavést prověřovací mechanismy, by proto mělo být chápáno tak, že „deleguje“ pravomoci zpět na členské státy v oblasti, v níž je ztratily vstupem Lisabonské smlouvy v platnost.**

Zadruhé **vnitrostátní prověřovací mechanismy**, které umožňuje nařízení o prověřování přímých zahraničních investic, **musí být rovněž v souladu s pravidly vnitřního trhu**. Vnitrostátní právní úprava proto musí zavazovat orgány, které jsou odpovědné za přijímání individuálních rozhodnutí o prověřování, aby uvedly **legitimní**

¹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/452 ze dne 19. března 2019, kterým se stanoví rámec pro prověřování přímých zahraničních investic směřujících do Unie (Úř. věst. 2019, L 79I, s. 1).

odůvodnění omezení kapitálových toků. Z nařízení o prověřování přímých zahraničních investic vyplývá, že **omezení pohybu kapitálu lze odůvodnit pouze bezpečností nebo veřejným pořádkem**. Na takové odůvodnění se lze odvolat **pouze, pokud existuje skutečné a dostatečně závažné ohrožení základního zájmu společnosti**. Dále musí být každé opatření omezující pohyb kapitálu **přiměřené** cíli, který sleduje.

Pokud jde o odůvodnění veta ministra dotčené v projednávané věci, generální advokátka uznává, že **zabezpečení dodávek určitých surovin může v době krize odůvodnit omezení přímých zahraničních investic** z důvodu veřejného pořádku (nebo veřejné bezpečnosti). **Tyto důvody mohou dokonce ospravedlnit omezení pohybu kapitálu ze třetích zemí, jež jinak nelze v rámci vnitřního trhu akceptovat.**

Aby mohl vnitrostátní soud rozhodnout o platnosti rozhodnutí, kterým se zakazuje transakce dotčená v této věci, musí posoudit, zda maďarský ministr pro inovace a technologie dostatečně vysvětlil, proč nepřímé zahraniční vlastnictví dotčeného lomu představuje skutečné a vážné ohrožení zabezpečení dodávek šterku, písku a jílu v Maďarsku a zda zabezpečení těchto dodávek nebylo možné dosáhnout méně omezujícím opatřením.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) stanoviska se na internetové stránce CURIA zveřejňuje v den, kdy je generální advokát přednesl.

Kontaktní osoba pro tisk: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793

Zůstaňte ve spojení!

